

TEZA: -

WO –169/21

ORZECZENIE

z dnia 17 lutego 2022 r.

**Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców
Prawnych w Warszawie**

w składzie:

Przewodniczący: S WSD Krzysztof Górecki

Sędziowie: S WSD Sławomir Pilipiec

S WSD Edward Strzelecki /sprawozdawca/

Protokolant: Justyna Kosińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Konrada Mazura

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2022 r. na rozprawie sprawy radcę prawnego Z. N.

obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu zasad etyki radcy prawnego - art. 64 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6, art. 8, art. 44 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oraz § 22 i § 23 ust. 3 uchwały Nr 94/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 13 czerwca 2015r. w sprawie Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego,

z powodu odwołania Obwinionego radcy prawnego Z. N. (...) od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP z dnia 01 kwietnia 2021 r., sygn. akt OSD/W/34/2020

- I. zaskarżone orzeczenie utrzymuje w mocy całości
- II. zasądza od obwinionego radcy prawnego Z.N. koszty postępowania odwoławczego w kwocie 1.800 zł na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w dniu 01 kwietnia 2021 r. uznał radcę prawnego Z. N. za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że w bliżej nieokreślonym okresie, jednak nie wcześniej niż od grudnia 2018 roku i nie później niż do 16 lutego 2019 roku naruszył zasady rzetelności i uczciwości wykonywania zawodu radcy prawnego,

Sformatowano: Wcięcie: Pierwszy wiersz: 0 cm, Odstęp
Po: 0 pkt, Deseń: Przezroczysty

poprzez unikanie kontaktów z klientem, niepoinformowanie klienta o przebiegu sprawy, brak zapewnienia osobie dla której został ustanowiony pełnomocnikiem możliwości kontaktu, w tym osobistego w miejscu zapewniającym poufność, naruszył zasady lojalności radcy prawnego względem klienta poprzez wykonywanie czynności zawodowych nie kierując się dobrem klienta, a także naruszył obowiązki radcy prawnego poprzez brak przedstawienia klientowi informacji o bezzasadności lub o niecelowości wnoszenia środka odwoławczego od orzeczenia kończącego sprawę w danej instancji, a także brak niezwłocznego zawiadomienia na piśmie klienta o stwierdzeniu braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej, co wypełnia znamiona czynu stanowiącego delikt dyscyplinarny w postaci naruszenia: art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06 lipca 1982r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. 2020. 75) w zw. z art. 6, 8, 44 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. oraz § 22 oraz § 23 ust. 3 uchwały Nr 94/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 13 czerwca 2015r. w sprawie Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego i na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 65¹ ust. 1 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. 2020. 75) za powyższe czyny wymierzył łącznie karę upomnienia. Obwiniony został także obciążony kosztami postępowania dyscyplinarnego w kwocie 500 zł.

Orzeczenie to zaskarżył w całości Obwiniony wnosząc o:

- 1) zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie jego od zarzutu popełnienia czynu wskazanego we wniosku o ukaranie ewentualnie,
- 2) uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania,

zarzucając:

- że Sąd I instancji wydał zaskarżone orzeczenie bez umożliwienia Jemu osobistego udziału w sprawie, wskazując, że jego stan zdrowia, składane zaświadczenia wystawiane przez lekarzy sądowych uniemożliwiły stawienie się Jego przed Sądem, który wydał zaskarżone orzeczenie.

- że w żaden sposób me pogorszył sytuacji prawnej, czy taktycznej J. Ł., a jego starania zmierzały

do wykorzystania wszystkich możliwości prawnych dla pomocy klientowi, oraz że nie żądał i nie otrzymał żadnego honorarium.

- że nie jest prawdą jakoby obiecywał pozytywne załatwienie sprawy, ani że nie było z nim kontaktu albowiem kontakt z nim nie był konieczny bo analiza sprawy w tym znajdujących się w aktach dokumentów nie pozwalały na skuteczne wniesienie skargi kasacyjnej. Natomiast J. Ł. został poinformowany przez Niego telefonicznie, że po wnikliwej analizie sprawy nie widzi podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej.

- że w zaistniałym stanie faktycznym Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie powinien poprzestać na relacji skarżącego i winien umożliwić Jemu osobiste przedstawienie stanowiska obrony, ewentualnie dopuścić dowód z konfrontacji skarżącego i Obwinionego.

- że jako Obwiniony pozbawiony został praw do obrony, prawa do przedstawienia dowodów na swoją obronę przed gołosłownymi, pozbawionymi podstaw pomówieniami.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny KIRP ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie obwinionego jest niezasadne w całości.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny w pełni podzielił i przyjął za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny. Z analizy materiału dowodowego wynika, że przeprowadzone dowody nie pozostawiają wątpliwości co do poczynionych w sprawie ustaleń, zaś Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie dopuścił się naruszenia przepisów prawa materialnego ani przepisów prawa procesowego w stopniu mogącym mieć wpływ na rozstrzygnięcie.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny znajduje zarzuty Obwinionego jako bezpodstawne w całości.

Przede wszystkim brak jest podstaw do uchylecia rozstrzygnięcia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w niniejszej sprawie. Adekwatnie do dyspozycji art. 438 i 439 kpk. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, sąd odwoławczy może uchylić orzeczenie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania wyłącznie w razie stwierdzenia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, niemożności zmiany orzeczenia z powodu reguły ne peius, konieczności przeprowadzenia przewodu sądowego w całości. Niewątpliwie nie zachodzi w niniejszej sprawie żadna z enumeratywnie wymienionych w art. 439 k.p.k. bezwzględnych przesłanek odwoławczych, gdyż wszystkie wymogi formalne, prawne, a także wynikające z naczelných zasad postępowania zostały spełnione. W opinii Wyższego Sądu Dyscyplinarnego cały materiał w sprawie został oceniony w sposób prawidłowy z uwzględnieniem zasad przeprowadzania postępowania dowodowego oraz z

poszanowaniem praw każdej ze stron postępowania, a tym samym całokształt okoliczności sprawy stanowi wystarczającą podstawę rozstrzygnięcia. Jednocześnie na gruncie niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości fakt, że doszło do popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez Obwinionego.

Podsumowując ocenę ustaleń faktycznych dokonanych przez sąd meriti, mając na względzie zarzuty Obwinionego, Wyższy Sąd Dyscyplinarny stwierdza, że adekwatnie do art. 410 k.p.k., podstawą orzeczenia jest całokształt okoliczności ujawnionych w toku postępowania. W szczególności Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w sposób spójny i logiczny przedstawił motywy, na których oparł rozstrzygnięcie w sprawie, wskazując jakie fakty uznał za udowodnione oraz na jakich dowodach opierał się podczas orzekania. Z oceny całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie jednoznacznie wynikało, że okoliczności faktyczne nie budzą wątpliwości co do popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez Obwinionego, a tym samym nie zachodzi potrzeba ponownego przeprowadzenia postępowania dowodowego. Należy podkreślić, że powyższa ocena odnosi się nie tylko do okoliczności związanych z samym zarzutem postawionym Obwinionemu, ale także co do okoliczności czynów, które nie budziły wątpliwości, tym bardziej że dowody były niezbitne.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie dopatrył się zasadności zarzutu, że Sąd I instancji wydał zaskarżone orzeczenie bez umożliwienia Obwinionemu osobistego udziału w sprawie, oraz że jako Obwiniony pozbawiony został praw do obrony, prawa do przedstawienia dowodów na soją obronę przed gołosłownymi, pozbawionymi podstaw pomówieniami.

Wręcz przeciwnie, Wyższy Sąd Dyscyplinarny stwierdził, że OSD na każdym etapie postępowania honorował przedkładane przez Obwinionego zwolnienia lekarskie przesuując wielokrotnie wyznaczone terminy rozpraw aż do terminu wyznaczonego na dzień 25 marca 2021r., o którym informację z dnia 19 lutego 2021r. Obwiniony odebrał osobiście w dniu 01 marca 2021r. Termin ten nie był obciążony przeszkodą dla brania w nim udziału przez Obwinionego, możliwości osobistego przedstawienia stanowiska obrony, konfrontacji skarżącego i Obwinionego, a mimo to Obwiniony nie uczestniczył w tej rozprawie bez usprawiedliwienia. Dodatkowo wskazać należy, że orzeczenie w niniejszej sprawie nie zostało ogłoszone na w/w rozprawie, a zarządono publikację orzeczenia do dnia 01 kwietnia 2021r. Tak więc od chwili odbioru przez Obwinionego w dniu 01 marca 2021r. powiadomienia o rozprawie do dnia publikacji orzeczenia w dniu 01 kwietnia 2021r. był wystarczający okres czasu na zgłaszanie i przedkładanie dowodów czy podejmowanie innych

czynności przez Obwinionego związanych z czynnym udziałem w toczącym się postępowaniu. Obwiniony natomiast żadnych dowodów nie przedłożył ani nie podjął innych czynności związanych z jego prawem do obrony.

Odpowiedzialność dyscyplinarna radcy prawnego opiera się w pierwszym rzędzie na regulacji ustawowej, którą stanowi art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych. Zgodnie z treścią tego przepisu radca prawny podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych. Wskazać należy, że pod pojęciem obowiązków zawodowych radcy prawnego rozumieć należy m.in. obowiązki zapisane w § 22 oraz § 23 ust. 3 uchwały Nr 94/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 13 czerwca 2015r. w sprawie Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego. Z kolei, zgodnie z art. 3 ust 2 cytowanej wyżej ustawy radca prawny wykonuje zawód ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego.

Działanie Obwinionego, polegające na tym, że w bliżej nieokreślonym okresie, jednak nie wcześniej niż od grudnia 2018 roku i nie później niż do 16 lutego 2019 roku naruszył zasady rzetelności i uczciwości wykonywania zawodu radcy prawnego, poprzez unikanie kontaktów z klientem, niepoinformowanie klienta o przebiegu sprawy, brak zapewnienia osobie dla której został ustanowiony pełnomocnikiem możliwości kontaktu, w tym osobistego w miejscu zapewniającym poufność, naruszył zasady lojalności radcy prawnego względem klienta poprzez wykonywanie czynności zawodowych nie kierując się dobrem klienta, a także naruszył obowiązki radcy prawnego poprzez brak przedstawienia klientowi informacji o bezzasadności lub o niecelowości wnoszenia środka odwoławczego od orzeczenia kończącego sprawę w danej instancji, a także brak niezwłocznego zawiadomienia na piśmie klienta o stwierdzeniu braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej, stanowi naruszenie: art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06 lipca 1982r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. 2020. 75) w zw. z art. 6, 8, 44 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014r. zwanym dalej Kodeksem oraz § 22 oraz § 23 ust. 3 uchwały Nr 94/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 13 czerwca 2015r. w sprawie Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego i na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 65¹ ust. 1 ustawy z dnia 06 lipca 1982r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. 2020.75) zwanym dalej Regulaminem.

Jak słusznie podniósł Wyższy Sąd Dyscyplinarny w orzeczeniu z22.01.2014r. (sygn. akt.

WO-81/13, niepubl.), przyjęcie przez radcę prawnego zlecenia rodzi obowiązek wykonywania czynności zawodowych zgodnie z wiedzą prawniczą, uczciwie i z należytą starannością. Niepodjęcie żadnej czynności w stosunku do klienta, unikanie kontaktów z klientem i nieinformowanie o przebiegu sprawy należy ocenić jako szczególnie naganny sposób wykonywania zawodu radcy prawnego. Nie ulega wątpliwości, że przewinienie dyscyplinarne leżące u podstaw niniejszej sprawy pozostaje w sprzeczności z obowiązującymi radcę prawnego zasadami postępowania.

Zachowanie Obwinionego w niniejszej sprawie, wbrew jego twierdzeniu w odwołaniu, niewątpliwie, w sposób konkretny i wymierny naraziło pokrzywdzonego klienta na stratę w postaci udaremnienia ewentualnej możliwości wniesienia skargi kasacyjnej przez innego wybranego pełnomocnika procesowego. Bez znaczenia w tym względzie pozostaje podniesiona przez Obwinionego kwestia nie żądania i nie otrzymania honorarium od Pokrzywdzonego.

Takie zaniechanie Obwinionego narusza zasadę zapisaną w art. 44 ust. 3 Kodeksu stwierdzającą, że *„Radca prawny powinien przedstawić klientowi informację o bezzasadności lub niecelowości wnoszenia środka odwoławczego od orzeczenia kończącego sprawę w danej instancji.”* oraz w § 22 i § 23 ust. 3 Regulaminu, które nakazują, cyt.: *„Świadcząc pomoc prawną z urzędu, radca prawny ma obowiązek zapewnić osobie, dla której został ustanowiony pełnomocnikiem lub obrońcą z urzędu, możliwość kontaktu, w tym osobistego, poprzez wskazanie kontaktowego numeru telefonu i czasu w którym zazwyczaj jest pod tym numerem dostępny oraz umożliwienie kontaktu osobistego w miejscu zapewniającym poufność.”*

„Jeżeli radca prawny ustanowiony w związku z postępowaniem kasacyjnym lub postępowaniem ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie stwierdza podstaw do wniesienia skargi, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić na piśmie o ty stronę oraz sąd, nie później jednak niż w terminie dwóch tygodni od dnia zawiadomienia go o wyznaczeniu.”

Odpowiedzialność za brak informacji, informację spóźnioną, niepełną lub nieprawidłową ponosi radca prawny. Naruszenie tego obowiązku stanowi bezsprzecznie nienależytą staranność przy wykonywaniu obowiązków zawodowych.

W świetle powyższego, bez znaczenia dla popełnienia opisanego czynu jest podniesiona przez Obwinionego okoliczność, że nie jest prawdą jakoby obiecywał pozytywne załatwienie sprawy.

Mając to na uwadze, uznać należy również za nieprawidłowe i niewłaściwe prezentowane przez Obwinionego stanowisko, że nie było z nim kontaktu albowiem kontakt z nim nie był konieczny bo analiza sprawy w tym znajdujących się w aktach dokumentów nie pozwalały na skuteczne wniesienie skargi kasacyjnej.

Również za niewłaściwą i dodatkowo niczym nie potwierdzoną przez Obwinionego uznać należy okoliczność, że J. Ł. został poinformowany przez Niego telefonicznie, że po wnikliwej analizie sprawy nie widzi podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej. *Co więcej, zachowanie to sprzeczne jest z dyspozycją art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, cyt.: „Radca prawny, mając na uwadze treść roty ślubowania określonej w ustawie o radcach prawnych, obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami.”, co ma bezpośredni związek z odbiorem zawodu radcy prawnego w społeczeństwie.”*

Wymagana jest od niego sumienność i najwyższa staranność wynikająca z zawodowego charakteru działalności. Profesjonalne świadczenie pomocy prawnej nakazuje radcy prawnemu nie tylko zapewnienie merytorycznie wysokiego poziomu świadczonych klientowi usług, lecz powinno gwarantować zapewnienie ochrony jego praw.

Niewątpliwie, zachowanie Obwinionego względem pokrzywdzonego, który umocował Obwinionego do działania w jego imieniu przed Sądem Najwyższym było nielojalne i jako takie przeczyło obowiązkom wynikającym z art. 8 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, cyt.: *„Radca prawny, świadcząc klientowi pomoc prawną, postępuje lojalnie i kieruje się dobrem klienta w celu ochrony jego praw.”*, co w następstwie skutkowało naruszeniu praw klienta.

Uchybienie powyżej opisanym obowiązkom, którego skutkiem w niniejszej sprawie jest opisana sytuacja z pewnością narusza zasady obowiązujące profesjonalnego pełnomocnika, skoro działa on jako podmiot kwalifikowany, dysponujący wymaganą od niego wiedzą prawniczą. Wykonując swój zawód, radca prawny powinien być m.in. staranny w stopniu kwalifikowanym, a więc odpowiadającym zawodowemu charakterowi jego działalności. Prowadząc w imieniu klienta każdą sprawę radca prawny jest przede wszystkim zobligowany do przestrzegania wymogów ustalonych przepisami prawa oraz zasadami wskazanymi w Kodeksie i Regulaminie.

Nie ulega zatem wątpliwości, iż obwiniony radca prawny Z. N. swoim postępowaniem naruszył wyżej opisane zasady wskazane w Kodeksie i Regulaminie.

W opinii Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, orzeczona kara upomnienia jest współmierna

do stopnia winy i szkodliwości popełnionego przez Obwinionego czynu.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie dopatrył się występowania w sprawie okoliczności uzasadniających zastosowanie z urzędu przepisów art. 439 i 440 k.p.k.

O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w związku z §1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 uchwały Nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.